

KOMISJA WSPÓŁPRACY PARLAMENTARNEJ UE-MOŁDOWA

POSIEDZENIE ÓSME

w dniach 6-7 października 2005 r.
KISZYNIÓW

Współprzewodniczący: Marianne MIKKO oraz Wiktor STEPANIUC

Oświadczenie końcowe i zalecenia zgodnie z art. 89 Umowy o Partnerstwie i Współpracy

Ósme posiedzenie Komisji Współpracy Parlamentarnej UE-Mołdowa odbyło się w dniach 6-7 października 2005 r. w Kiszyniowie. Posiedzeniu przewodniczyli Marianne MIKKO (SPE, Estonia) oraz Wiktor STEPANIUC (Partia Komunistyczna, Mołdowa). W wymianie poglądów z komisją udział wzięli Benita FERRERO-WALDNER, Komisarz ds. stosunków zewnętrznych z ramienia Komisji Europejskiej, Sergiu SAINCIUC, Wiceminister Gospodarki i Handlu Republiki Mołdowy z ramienia rządu Republiki Mołdowy oraz Bernard WHITESIDE, Ambasador Wielkiej Brytanii w Republice Mołdowy z ramienia Prezydencji Brytyjskiej sprawującej obecnie przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej.

Komisja Współpracy Parlamentarnej ustaliła co następuje:

Stosunki między UE a Mołdową

1. podkreśla, że Republika Mołdowy posiada głębokie historyczne, kulturowe i gospodarcze powiązania z Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej; ponownie wyraża zdanie, że stosunki między UE a Mołdową winny opierać się na wspólnych wartościach, odnoszących się zwłaszcza do demokracji, państwa prawnego oraz poszanowania praw człowieka i praw obywatelskich; podkreśla, że rozwój Republiki Mołdowy jako stabilnego i dobrze prosperującego kraju leży we wspólnym interesie zarówno Unii Europejskiej, jak i samej Mołdowy;
2. podkreśla znaczenie współpracy UE i Mołdowy, zmierzającej do stabilności, bezpieczeństwa i powodzenia tego regionu i całego kontynentu europejskiego oraz zapobiegającej powstawaniu nowych linii podziału;
3. wyraża zadowolenie z przyjęcia planu działań UE i Mołdowy; podkreśla znaczenie planu na rzecz wzmocnienia stosunków między UE a Mołdową i podtrzymania reformy polityczno-gospodarczej w Mołdowie; podkreśla również, że pomyślna realizacja planu działań powinna wspomóc Mołdowę w osiągnięciu znacznego stopnia integracji gospodarczej i pogłębieniu politycznej współpracy z UE; podkreśla także, że w niedalekiej przyszłości Umowa o Partnerstwie i Współpracy pozostawać będzie ważną podstawą współpracy UE i Mołdowy; z zadowoleniem przyjmuje niedawne utworzenie stabilnego i cieszącego się szerokim poparciem rządu, który zobowiązał się do szybkiego przeprowadzenia znaczących reform;

4. z zadowoleniem przyjmuje kroki podjęte przez Unię Europejską w celu pogłębienia zaangażowania w stosunki z Republiką Mołdowy; pochwała w szczególności otwarcie stałej delegacji Komisji Europejskiej w Kiszyniowie i podkreśla, że delegacja ta powinna znacznie wzmocnić polityczny wpływ Unii w kraju oraz zapewnić zainteresowanie jej działaniami; podkreśla potrzebę udostępnienia odpowiednich funduszy, aby zapewnić jej skuteczne działanie;
5. z zadowoleniem przyjmuje mianowanie Specjalnego Przedstawiciela UE (SPUE) w Mołdowie jako przejawu zaangażowania Unii, zwłaszcza w przyczynianie się do trwałego rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego, zgodnie z ustalonymi celami polityki UE i przy ścisłej koordynacji wraz z OBWE; z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie procesu negocjacyjnego w drodze zaangażowania UE i USA jako obserwatorów;
6. zwraca uwagę na wnioski z posiedzenia siódmej Rady ds. współpracy UE i Mołdowy, które odbyło się w Brukseli dnia 22 lutego 2005 r.;

Sytuacja społeczno-gospodarcza

7. zwraca uwagę, że plan działania określa szeroki zakres priorytetów i umożliwia zbliżanie ustawodawstwa z zakresu gospodarki, wzajemne otwarcie się gospodarek oraz stałe zmniejszanie barier w handlu, co będzie stymulacją dla inwestycji i wzrostu;
8. ponownie wzywa władze Mołdowy do skutecznego dążenia do osiągnięcia postępu w zakresie reformy gospodarczo-strukturalnej – w tym ochrony socjalnej – oraz poprawy atmosfery dla prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycji, a zwłaszcza zapewnienia przejrzystych i przewidywalnych warunków dla przedsiębiorców, przy uwzględnieniu znaczenia trwałego rozwoju; podkreśla, że przyjęcie i wdrożenie ustawodawstwa związanego z reformami są krokami zasadniczymi; wzywa rząd do poprawy koniecznej struktury administracji publicznej, aby zapewnić pomyślne przeprowadzenie tych reform;
9. podkreśla, że plan działania utworzy solidne podstawy dalszej integracji gospodarczej w oparciu o przyjęcie i wdrożenie przepisów dotyczących gospodarki i handlu dających możliwości zwiększenia inwestycji i wzrostu;
10. wyraża zaniepokojenie ciągłymi doniesieniami o przypadkach korupcji i handlu ludźmi pochodzącymi głównie z Mołdowy, zwłaszcza kobietami i dziećmi; zwraca uwagę na utworzenie przez władze Mołdowy regionalnego centrum, którego celem jest zwalczanie tej plagi i podkreśla potrzebę podjęcia konkretnych działań w celu ratowania ofiar i ich powrotu do społeczeństwa oraz wymierzenia sprawiedliwości przestępcom; podkreśla, że informowanie o osobach odpowiedzialnych za takie czyny i ściganie ich w każdym przypadku jest najlepszym, najbardziej przekonującym, a więc pozwalającym na oszczędzenie wielu niewinnych kobiet i dzieci, sposobem zapobiegania dalszemu nieludzkiemu handlowi;

Państwo prawne

11. zwraca uwagę, że istnienie państwa prawnego jest istotnym warunkiem wstępnym bliższych stosunków między UE a Mołdową i z tego względu podkreśla, że wzmocnienie odpowiednich zasad i skuteczności instytucji gwarantujących istnienie państwa prawnego są sprawami najwyższej wagi;
12. wzywa do zwiększenia zdolności prawnej sądów w Mołdowie oraz do dalszego wzmocnienia ich niezawisłości;

Prawa człowieka i wolność wypowiedzi w Republice Mołdowy

13. z zadowoleniem przyjmuje wnioski międzynarodowej misji obserwacyjnej stwierdzające, że wybory parlamentarne, które odbyły się w Mołdowie dnia 6 marca 2005 r., przebiegły zgodnie z większością zobowiązań podjętych w ramach OBWE i Rady Europy oraz standardami międzynarodowymi; zwraca jednak uwagę, że obserwatorzy stwierdzili, iż wybory nie spełniły niektórych zobowiązań, które są zasadnicze z punktu widzenia autentycznie konkurencyjnego procesu wyborczego; wzywa zatem rząd Mołdowy do zapewnienia naprawienia wskazanych błędów dotyczących warunków prowadzenia kampanii i działalności mediów;
14. podkreśla, że partie opozycyjne i interesy mniejszości winny posiadać pełne możliwości czynnego uczestnictwa w prowadzeniu polityki kraju; podkreśla, że władze wykonawcze nie powinny ingerować w sposób ograniczający swobodę działalności partii opozycyjnych;
15. docenia wstępne kroki podjęte przez władze Mołdowy w ramach procesu reformy ustawodawstwa; podkreśla znaczenie korzystania z międzynarodowego dorobku wiedzy Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) oraz Komisji Weneckiej, aby zapewnić dalsze wdrażanie reform i usunięcie pozostałych braków;

Sytuacja w Republice Naddniestrzańskiej

16. ponownie podkreśla, że rozwiązanie kwestii Naddniestrza jest podstawowym elementem promowania dobrobytu gospodarczego i stabilności politycznej całej Republiki Mołdowy; ponownie podkreśla potrzebę pokojowego rozwiązania, zgodnie z Kartą i konwencjami Narodów Zjednoczonych, deklaracjami OBWE i przy pełnym poszanowaniu suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdowy w ramach jej międzynarodowo uznanych granic;
17. ponownie wzywa do całkowitego spełnienia zobowiązań podjętych podczas szczytu OBWE w Stambule i wyraża zaniepokojenie w związku z brakiem postępów w kwestii wycofania rosyjskiego uzbrojenia i wojsk z terytorium Mołdowy; wzywa rząd rosyjski do wywarcia nacisku na władze Tyraspola, aby ułatwiły ten proces;
18. pochwała plany związane z misją UE na granicy Mołdowy i Ukrainy, które są mile widzianym znakiem zwiększenia zaangażowania Unii Europejskiej w dążenie do rozstrzygnięcia problemu naddniestrzańskiego; podkreśla, że lepsza kontrola granic jest

istotnym elementem zakończenia konfliktu; wzywa do przyspieszenia procesu głębszego zaangażowania się UE; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie protokołu ustaleń dotyczącego misji wsparcia granicznego WE w Republice Mołdowy i na Ukrainie w celu utworzenia międzynarodowego mechanizmu kontroli zapewniającego efektywną kontrolę celną i graniczną na mołdawsko-ukraińskiej granicy państwowej; wzywa, by misja graniczna UE stanowiła podstawę pełnej misji EPBiO w przyszłości oraz by uznać jej rolę za część polityki większego zaangażowania UE w Mołdowie;

19. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie władz ukraińskich w dążenie do rozwiązania sporu oraz inicjatywę prezydenta Juszczenki zmierzającą do promowania porozumienia w ramach demokratycznej Mołdowy; z zadowoleniem przyjmuje dokumenty uchwalone przez parlament Republiki Mołdowy, dotyczące ukraińskiego planu rozstrzygnięcia problemu naddniestrzańskiego, w tym ustawę o podstawowych uregulowaniach w zakresie specjalnego statusu prawnego porozumień dotyczących lewego brzegu rzeki Dniestr (Naddniestrza) z dnia 22 lipca 2005 r.;
20. wyraża znaczne zaniepokojenie możliwością produkcji broni i amunicji w tym regionie, niosącej oczywiste i nieodłączne zagrożenia.

Przyjęto jednomyślnie.